

O c h r a n a . Keďže ide o karpatský endemický taxón s malým areálom a relatívne malým počtom lokalít, je v zozname ohrozených druhov flóry Slovenska zaradený do kategórie VU a je navrhnutý na druhovú ochranu.

7. *Plantago maritima* L.

Skorocel prímorský

Ic.: Tab. 38, fig. 2, p. 568

Plantago maritima L. Sp. Pl. ed.1, p. 114, 1753.

Trváca bylina, s rozkonáreným viachlavým podzemkom, mäsitými adventívnymi koreňmi a viacerými hustými prízemnými listovými ružicami. Listy trocha mäsité až kožovité, čiarkovité alebo čiarkovito kopijovité, zvyčajne celistvookrajové, zriedkavejšie oddialene zúbkaté, dlho končisté, 2–25×0,2–1 cm veľké, žliabkaté, sivozelené, holé, na báze hodvábne chlpaté. Stvoly početné, priame, oblé, oveľa dlhšie ako listy, 10–40 cm dlhé, pritlačene chlpaté, na báze vlnaté. Klasy valcovité, úzke, 2–10 cm dlhé, s priemerom 2–4 mm. Listene vajcovito kopijovité, končisté, rovnako dlhé ako cípy kalicha, s výrazným kýlom, na okraji úzko blanito lemované. Cípy kalicha vajcovité, nerovnaké, zelené, blanito lemované, krátko brvité. Koruna 4–5 mm dlhá, rúrka koruny 2 mm dlhá, páperistá, belavá, laloky vajcovité, končisté alebo tupé, s výraznou žilou, hnedkasté. Tyčinky dvakrát také dlhé ako koruna. Tobolky dvojpuzdrové, 3–4 mm dlhé, s oddeľovacou štrbinou v dolnej polovici, s 2 (–4) semenami. Semená nepravidelne elipsoidné, 2 mm dlhé, tmavohnedé, lesklé.

C h r o m o z ó m y : $2n = 12$, okr. 8, Malčice, Biednica (M á j o v s k ý, M u r í n e t V á c h o v á i n M á j o v s k ý et al. Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comeniana, Bot. 16: 18, 1970). – okr. 26b, Gánovce (P a c l o v á e t U h r í k o v á i n M á j o v s k ý et al. Acta Fac. Rerum Nat. Univ. Comeniana, Bot. 26: 31, 1978).

V a r i a b i l i t a . V rámci európskeho areálu sa druh rozpadá na množstvo morfortypov, ktoré sa líšia dĺžkou listov a stvolov a ich pomerom, šírkou listov, tvarom listeňov, cípov kalicha a lalokov lemu koruny, ako aj ich odením. Na základe tejto variability je opísané množstvo infraspeciových taxónov na úrovni poddruhu až formy. Vzhľadom na premenlivosť znakov a množstvo prechodných typov je ich taxonomický status a hranica areálov nejasná. Populácie rastúce na území Slovenska sa zaraďujú do poddruhu subsp. *salsa* (P a l l.) S o j á k (skorocel prímorský slaniskový), ktorý S o ó (1968) označuje ako ukrajinsko-sibírsko-stredoázijský element. Vyznačujú sa brvitými okrajmi cípov kalicha, na rozdiel od rastlín s cípmi kalicha holými, ktoré sa udávajú pre nominálny poddruh subsp. *maritima*. Severoeurópske populácie sa označujú názvom subsp. *borealis* (L a n g e) B l y t t e t D a h l a populácie z pohorí južnej Európy ako subsp. *serpentina* (A l l.) A r c a n g.

B i o l ó g i a , e k o l ó g i a , f y t o c e n o l ó g i a . Hemikryptofyt. Kvitnutie júl–október. Obligátne halofyt, ktorý rastie na slaniskách, slaných lúkach, pasienkoch a slatinách v oblastiach travertínových výverov, na z jari vlhkých až mok-